

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 04 lipca 2023 r.

WK-I.431.1.26.2023

**Pan
Dariusz Kalkowski
Wójt Gminy Gozdowo**

**Urząd Gminy w Gozdowie
ul. Krystyna Gozdawy 19
09-213 Gozdowo**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Mariola Wajszczak – starszy inspektor wojewódzki, Hanna Makówka – specjalista w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 1 do 9 marca 2023 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Gozdowie, z siedzibą przy ul. Krystyna Gozdawy 19.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie wydawania, wymiany i unieważnienia dowodów osobistych, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 14 lutego 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 29 maja 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie złożono 592 wnioski o wydanie dowodu osobistego, wydano 580 dowodów osobistych, wpłynęło 36 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, wydano 36 zaświadczeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, zrealizowano 5 wniosków o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi i 2 wnioski

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych (dalej RDO). Ponadto 1 dowód osobisty nie został odebrany przez wnioskodawcę w okresie 2 miesięcy od dnia jego wydania.

W wyżej wymienionym okresie nie wydawano decyzji odmawiających wydania dowodu osobistego, decyzji stwierdzających nieważność dowodu osobistego oraz odmawiających udostępnienia danych w trybie jednostkowym z RDO, nie wydawano również zaświadczeń zawierających odpis danych przetwarzanych w RDO, nie wpłynęły zawiadomienia o konieczności unieważnienia dowodu osobistego, a także nie wystąpiły przypadki zawieszenia lub cofnięcia zawieszenia certyfikatów zamieszczonych w warstwie elektronicznej dowodu osobistego. W okresie kontrolowanym nie była brakowana dokumentacja związana z dowodami osobistymi.

Badaniu poddano: 18 wniosków o wydanie dowodu osobistego³, 9 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego i wydane na ich podstawie zaświadczenia, 2 wnioski o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z RDO, 5 wniosków o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi oraz 1 dowód osobisty nieodebrany w okresie 2 miesięcy od dnia jego wydania⁴.

Poddane badaniu wnioski o wydanie dowodu osobistego zostały złożone przez osoby uprawnione, określone w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych⁵, na formularzach zgodnych z wzorem określonym w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁶ i były kompletne. Do wszystkich badanych wniosków o wydanie dowodu osobistego dołączono aktualną fotografię, o której mowa w art. 29 ustawy o dowodach osobistych, spełniającą wymagania określone w § 6 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. W przypadku wniosku złożonego w związku z kradzieżą tożsamości przyjęto także zgłoszenie nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych, złożone zgodnie z regulacją określoną w art. 48a ustawy o dowodach osobistych. Zgłoszenie było zgodne z wzorem określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia o dowodach osobistych i było kompletne.

³ W tym wydane: 3 po raz pierwszy, 3 w związku z upływem terminu ważności dowodu osobistego, 1 w związku ze zmianą danych zawartych w dowodzie osobistym, 2 w związku ze zmianą wizerunku twarzy zamieszczonego w dowodzie osobistym, 6 w związku z utratą lub uszkodzeniem dowodu osobistego, 2 bez warstwy elektronicznej, 1 w związku z kradzieżą tożsamości.

⁴ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszach ustaleń kontroli, które dołączono do akt kontroli.

⁵ Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671, ze zm.).

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 1865) (dalej: rozporządzenie w sprawie wzoru dowodu osobistego).

Wydanie dowodu osobistego następowało w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, zgodnie z regulacją określoną w art. 24 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych. Dowody osobiste odbierane były osobiście przez uprawnione osoby w Urzędzie Gminy w Gozdowie, w myśl regulacji zawartej w art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych. Odbiór potwierdzany był na formularzu odbioru dowodu osobistego, który był zgodny z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. Formularze były kompletne, znajdowały się na nich potwierdzenia odbioru dowodu osobistego, a w 2 przypadkach także potwierdzenia odbioru dokumentu z kodem PUK⁷ ze wskazaniem daty odbioru oraz czytelnego podpisu osób je odbierających, zgodnie z wymogiem określonym w § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Poddane kontroli zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego⁸ były kompletne oraz zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. Zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego wydane były z urzędu, na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 6 do ww. rozporządzenia oraz były kompletne.

Udostępnianie danych jednostkowych z RDO i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty, w zakresie zgodnym z treścią tych wniosków. Wszystkie wnioskujące podmioty były zwolnione z opłat zgodnie z art. 73 ust. 1 i art. 75 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi przechowywana była zgodnie z regulacją określoną w art. 62 ustawy o dowodach osobistych oraz zabezpieczona zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 43 ustawy o dokumentach publicznych⁹. Nieodebrany dowód osobisty znajdował się w kopercie dowodowej, a jego status w RDO odpowiadał stanowi rzeczywistemu, tj. przyjęty przez urząd.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na przyjęciu i zrealizowaniu 4 wniosków o wydanie dowodu osobistego, w związku z uszkodzeniem dotychczas posiadanego dowodu osobistego, którego uszkodzenia jednak nie zgłoszono. W omawianych przypadkach wnioskodawcy jako powód wnioskowania o wydanie nowego

⁷ W 15 przypadkach dokument z kodem PUK znajdował się w kopercie dowodowej, w 1 przypadku wydanie dokumentu z kodem PUK nie dotyczyło – osoba małoletnia.

⁸ Organ przyjmował zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego i wydawał zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego tylko w przypadku zgłoszenia przez posiadacza dowodu osobistego utraty dowodu osobistego.

⁹ Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1006).

dowodu osobistego wskazali uszkodzenie dowodu osobistego lecz nie dokonali wcześniejszego zgłoszenia jego uszkodzenia¹⁰. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 4 ustawy o dowodach osobistych, wydanie nowego dowodu osobistego może nastąpić z powodu uszkodzenia dowodu osobistego w stopniu utrudniającym lub uniemożliwiającym identyfikację jego posiadacza. Wskazać należy, że zgodnie z art. 47 ust.1 ustawy o dowodach osobistych w razie uszkodzenia dowodu osobistego jego posiadacz zobowiązany jest do niezwłocznego zgłoszenia jego uszkodzenia oraz przekazania organowi uszkodzonego dowodu osobistego, o czym stanowi § 10 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. W sytuacji gdy wnioskodawca takiego zgłoszenia nie dokonał i nie przekazał organowi uszkodzonego dowodu osobistego z przyczyn niewielkiego defektu i możliwości pełnienia do czasu wydania nowego dowodu osobistego jego funkcji, organ winien odmówić wydania nowego dowodu osobistego z powodu uszkodzenia, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- nieudokumentowanie w 3 poddanych badaniu przypadkach doręczenia wnioskodawcy potwierdzenia złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego oraz w 1 przypadku – zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego. Powyższym naruszono zasadę doręczania pism za pokwitowaniem określoną w art. 39 Kodeksu postępowania administracyjnego . Należy zaznaczyć, że wygenerowanie potwierdzenia złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego czy zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego w Rejestrze Dowodów Osobistych nie jest równoznaczne z jego doręczeniem wnioskodawcy lub zgłaszającemu, natomiast organ realizujący ustawowe obowiązki określone w art. 29d oraz art. 47 ust. 5 ustawy o dowodach osobistych winien, w sposób nie budzący wątpliwości, udokumentować spełnienie tych obowiązków,
- niewskazanie we wszystkich udzielonych odpowiedziach na wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi podstawy prawnej udostępnienia dokumentacji. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 6 k.p.a. organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa oraz zgodnie z art. 9 k.p.a. organy administracji są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych. Dlatego też podstawa prawna udostępnienia dokumentacji przez organ, powinna być przywoływana w sporządzanych odpowiedziach na wnioski.

¹⁰ Zgodnie z wyjaśnieniem organu kontrolowanego "(...), ponieważ w każdym z tych przypadków dowód osobisty był lekko pęknięty i osoby nie chciały zgłaszać uszkodzenia dowodu osobistego. (...)."

Przedstawiając powyższe, informuję, że realizację zadania z zakresu wydawania, wymiany i unieważniania dowodów osobistych, ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości poprzez przyjmowanie wniosków o wydanie dowodu osobistego z powodu jego uszkodzenia, po weryfikacji faktu dokonania zgłoszenia uszkodzenia dowodu osobistego.

Ponadto wskazuję na konieczność:

- dokumentowania faktu doręczenia potwierdzenia złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego oraz zaświadczeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego,
- wskazywania podstawy prawnej w odpowiedziach na wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/